

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗАСУДЖЕНИХ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ

**Карелін В.В.,
к.ю.н., викладач**

Чернігівський юридичний коледж Державної пенітенціарної служби України

У статті розглядається необхідність дослідження дисциплінарної відповідальності засуджених як інструменту забезпечення адміністративно-правових режимів в установах виконання кримінальних покарань. Визначено основні нормативно-правові акти, які встановлюють та визначають повноваження посадових осіб Державної пенітенціарної служби України (далі – ДПтС України) щодо забезпечення адміністративно-правових режимів шляхом застосування заходів заохочення та стягнення, проаналізовано погляди вчених на їх складові та правову природу.

Ключові слова: заохочення, стягнення, дисциплінарна відповідальність, адміністративно-правовий режим, Державна пенітенціарна служба України, пенітенціарна система України.

Карелін В.В. / ДИСЦИПЛИНАРНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ОСУЖДЕННЫХ КАК ФАКТОР ОБЕСПЕЧЕНИЯ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВЫХ РЕЖИМОВ В УЧРЕЖДЕНИЯХ ИСПОЛНЕНИЯ УГОЛОВНЫХ НАКАЗАНИЙ / Черниговский юридический колледж Государственной пенитенциарной службы Украины, Украина

В статье рассматривается необходимость исследования дисциплинарной ответственности осужденных как инструмента обеспечения административно-правовых режимов в учреждениях исполнения уголовных наказаний. Определены основные нормативно-правовые акты, которые устанавливают и определяют полномочия должностных лиц Государственной пенитенциарной службы Украины (далее – ГПС Украины) по обеспечению административно-правовых режимов путем применения мер поощрения и взыскания, проанализированы взгляды ученых на их составляющие и правовую природу.

Ключевые слова: поощрение, взыскание, дисциплинарная ответственность, административно-правовой режим, Государственная пенитенциарная служба Украины, пенитенциарная система Украины.

Karelin V.V. / DISCIPLINARY RESPONSIBILITY OF THE CONVICTED AS A FACTOR OF PROVIDING ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGIMES IN PENAL INSTITUTIONS / Chernihiv Law College State Penitentiary Service of Ukraine, Ukraine

The necessity to investigate disciplinary responsibility of the convicted persons as a tool for providing administrative and legal regimes in penal institutions is considered in the article. The basic regulations that determine powers and authority of functionaries of the State Penitentiary Service of Ukraine to provide administrative and legal regimes through the application of incentives and penalties are determined, the views of the scientists in terms their constituents and legal nature are analyzed.

We came to the conclusion that incentives and penalties are measures of convict's behavior rating, that is why disciplinary responsibility should be understand as its whole complex and even taking into consideration that the above mentioned must be admitted as means of responsibility of legal nature that are opposing one another.

It should be noted that at the present stage the procedure of disciplinary penalty imposition on convicts has a number of shortcomings that do not provide a positive impact on this category of persons.

It is mentioned that disciplinary responsibility consists not only of incentives measures but also of penalty measures. In this article we outlined the results of our research as for the possibility of commission hearing when it comes to considering the penalty measure, but we do not believe it is appropriate to restrict the activities of the commission only on penalty measures. To our point of view it must not only be able to impose promotion, but also to consider transferring prisoners, who are kept in closed penal institutions, from one station to another.

Key words: incentives, penalties, disciplinary responsibility, administrative and legal regime, State Penitentiary Service of Ukraine, penitentiary system of Ukraine.

Українська держава на сучасному етапі її розвитку щорічно через систему органів і установ виконання покарань пропускає тисячі громадян, при цьому певна частка усіх засуджених зазнають максимальний комплекс правообмежень під час відбування покарання у виді позбавлення волі, так на початок 2015 року на обліку в органах виконання покарань перебувало 87,5 тис. осіб, а в установах виконання покарань – 73,4 тис. осіб, що свідчить про процес гуманізації кримінальної та кримінально-виконавчої політики держави. Проте не можна відмовитись і від покарань, пов'язаних з позбавленням волі, а тому слід зазначити, що відповідно до існуючої доктрини кримінально-правового впливу сама по собі ізоляція не в змозі досягти поставленої перед покаранням мети, тому до засуджених також застосовується значний спектр різноманітних заходів впливу. Одними з таких заходів і є дисциплінарна відповідальність.

До питання застосування дисциплінарної відповідальності до засуджених при виконанні покарання у виді позбавлення волі зверталась велика кількість науковців, зокрема К. А. Автухов, В. А. Бадира, І. Г. Богатирьов, В. В. Василевич, О. А. Гритенко, А. П. Гель, Т. А. Денисова, О. М. Джуца, А. І. Зубков, О. Г. Колб, В. А. Львовичкін, О. В. Лисосед, І. С. Міхалко, Л. П. Оніки, П. Г. Пономарьов,

М. В. Романов, А. Х. Степанюк, В. М. Трубніков, В. О. Уткін, В. П. Філонов, А. І. Фролов, М. П. Черненко, Д. В. Ягун, І. С. Яковець, однак система дисциплінарної відповідальності залишається належним чином не дослідженою з низки причин: по-перше, значна частина науковців, що розглядали вказане питання, обмежувались розглядом дисциплінарних стягнень в контексті виконання покарання певного виду; по-друге, детальному розгляду піддавались переважно лише заходи стягнення при виконанні кримінальних покарань, щодо заходів заохочення такі дослідження не проводились; по-третє, ці дослідження проводились з точки зору їх кримінально-виконавчої характеристики, не враховуючи заходи адміністративного впливу (адміністративно-правові режими); по-четверте, існуючі наукові базові розробки вказаних питань були здійснені ще до прийняття у 2003 році Кримінально-виконавчого кодексу України і тому їх результати вимагають переоцінки з урахуванням чинних законодавчих положень і практичних здобутків.

Додатковим аргументом на користь необхідності проведення наукового дослідження дисциплінарної відповідальності засуджених як інструменту забезпечення адміністративно-правових режимів в установах виконання кримінальних покарань є те, що аналіз нормативних приписів ДПтС України та практики кримінально-виконавчої

діяльності виявив, що основна увага серед представників органів та установ виконання покарань приділяється саме заходам стягнення, в той час як показники застосування заохочень постійно знижуються. При цьому збільшується не лише кількість випадків застосування стягнень, а й їх суворість (збільшується й кількість випадків притягнення засуджених до найбільш суворих видів дисциплінарної відповідальності), проте спостерігається тенденція до застосування, так би мовити, найменш ціннісних видів покарань. Така ситуація не лише дестабілізує практику застосування заходів заохочення та стягнення, а й створює несприятливу для стабільності режиму в установах виконання покарань ситуацію. Видається, що подібний підхід може бути наслідком не тільки неналежного рівня наукового обґрунтування питань щодо порядку й процедури заохочення засуджених, а й прогалин в адміністративно-правових режимах цієї діяльності.

Вказані обставини та відсутність у науковій доктрині чіткого підходу до визначення правової природи адміністративно-правового режиму при застосуванні заходів дисциплінарної відповідальності та цілей, які вони мають досягати, свідчить про необхідність здійснення поглибленого аналізу застосування дисциплінарної відповідальності засуджених як елементу адміністративно-правового впливу в установах виконання кримінальних покарань.

Як вказує у своїй праці М. В. Романов, дисциплінарна відповідальність – це певний передбачений законом та такий, що відповідає тяжкості порушення режиму захід впливу на засудженого, який застосовується уповноваженими на те органами держави і посадовими особами та передбачає встановлення на визначений строк правообмежень і спрямований в остаточному підсумку на досягнення цілей покарання [1, с. 28].

Ми у цьому випадку не можемо погодитися із вченим, оскільки, проаналізувавши погляди інших вчених, можемо дійти до висновку, що дисциплінарна відповідальність – це не тільки покарання, а й винагорода.

Проаналізувавши точки зору на це питання сучасних вітчизняних та закордонних вчених, ми погоджуємось із тим, що дисциплінарна відповідальність повинна включати не тільки заходи стягнення, а і заходи заохочення. У теперішній час багато хто з вчених відстоюють ідею про конструювання юридичної відповідальності у широкому значенні, тобто з виходом за межі розгляду її виключно як наслідку порушення. Так, М. С. Стретович відмічає, що юридична відповідальність є перш за все відповідальним відношенням людини до своїх обов'язків, відповідальність за правильне виконання особою покладених на неї законом обов'язків. Якщо ж обов'язок не виконаний, настає відповідальність у її негативному значенні – стягнення чи покарання, якщо виконаний – має місце позитивний характер відповідальності у виді заохочення [2, с. 110].

На думку П. Є. Недбайло, позитивна відповідальність у людини виникає вже тоді, коли вона стає до виконання своїх обов'язків, а не лише тоді, коли вона їх виконує чи почне діяти всупереч ним [3, с. 51].

Б. Л. Назаров характеризує позитивний аспект відповідальності не наслідками порушення порядку, а якістю стимулятора, необхідного з точки зору інтересів суспільства та громадян, виконання покладеного обов'язку, позитивних соціальних ролей [4, с. 35].

Аналізуючи вказані думки, ми можемо дійти висновку, що заохочення і стягнення є заходами оцінки поведінки засудженого, тому під дисциплінарною відповідальністю слід розуміти їх абсолютну сукупність, навіть враховуючи те, що їх слід визнати заходами відповідальності юридичного характеру, протилежними за своєю суттю.

У своїй роботі ми зупинимось на такій складовій дисциплінарної відповідальності як порядок застосування заходів стягнення та повноваження посадових осіб щодо їх застосування.

Порядок застосування заходів стягнення до осіб, позбавлених волі, у загальних рисах закріплений як у Кримінально-виконавчому кодексі України (далі – КВК України) від 11 липня 2003 року, так і Правилах внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, затверджених Міністерством юстиції України 29 грудня 2014 року. З першого погляду цей порядок є доволі простим та зрозумілим: стягнення може бути накладене лише на особу, яка вчинила проступок, і не пізніше десяти діб з дня виявлення проступку, а якщо у зв'язку з проступком проводилась перевірка, то з дня її закінчення, але не пізніше шести місяців з дня вчинення проступку тощо. Подібно визначається і порядок застосування заохочень [5; 6].

У зв'язку з цим слід зауважити, що облік заохочень і стягнень кожного засудженого ведеться начальниками відділень (старшими вихователями). Облік заохочень і стягнень засуджених по установі в цілому ведеться відділом соціально-виховної та психологічної роботи, відділом по контролю за виконанням кримінальних покарань. Саме тому ми вирішили провести анкетування вказаної категорії осіб з питань, які нас цікавлять.

Так у ході анкетування ми поставили перед працівниками питання щодо визначення значення тих чи інших показників для обрання заходу стягнення. Відповіді розподілилися наступним чином: думка керівництва колонії та оперативного працівника (89 %); дані про особистість засудженого за власною оцінкою працівника (86 %); усі дані про засудженого в сукупності (72 %); вчинене ним діяння (65 %); грубість по відношенню до представників адміністрації (59 %); попередню поведінку та наявність стягнень (58 %); наявність негативної оперативної інформації про засудженого (43 %); місце у колективі засуджених (42 %); стан здоров'я (31 %); наявність у засудженого рідних (8 %); інші обставини (5 %). Отож, саме по собі діяння засудженого й обставини, мотиви та причини такої поведінки не відіграють значної ролі для працівників установ виконання покарань. Усе це підтверджує думку про суб'єктивізм процесу покарання засуджених, що є неприпустимим [7, с. 163].

Державним департаментом України з питань виконання покарань, а в подальшому його правонаступницею – ДПТс України, свого часу були розроблені Методичні рекомендації щодо кваліфікації порушень вимог режиму відбування покарання особами, засудженими до позбавлення волі [8]. Проте, на нашу думку, ці Методичні рекомендації не містять чіткого алгоритму оцінки дії засудженого, вони лише поверхово орієнтують працівників на визначення певних моментів та дають загальне уявлення про кваліфікацію дій засудженого. В свою чергу на практиці зазначені рекомендації не набули широкого використання – лише 26 % працівників, згідно проведених нами досліджень, вказали, що вони ознайомилися з цими рекомендаціями, а 17 % постійно використовують їх в роботі.

Слід зазначити, що на сучасному етапі сама процедура накладення заходів дисциплінарної відповідальності на засуджених як позитивного, так і негативного характеру має цілу низку недоліків, які не забезпечують позитивного впливу на цю категорію осіб. Основним з них є те, що фактично накладенням дисциплінарної відповідальності займається одна особа. Це перш за все є наслідком того, що представник адміністрації установи може, зловживаючи своїм службовим становищем, накладати стягнення та заохочувати засуджених на свій власний розсуд, така ситуація призводить до зловживань з боку адміністрації кримінально-виконавчих установ. А тому слід зазначити, що цю процедуру слід змінювати, створивши на базі кримінально-виконавчих установ адміністративні комісії.

Враховуючи зазначене, нами була запропонована процедура розгляду питання про накладення дисциплінарного стягнення, яка мала б забезпечити об'єктивність та

грунтовність у вивченні всіх обставин проступку. З метою виваженого підходу при застосуванні до засуджених крайніх заходів дисциплінарного впливу у виді поміщення до дисциплінарного ізолятора, приміщень камерного типу установ виконання покарань наказом начальника установи створюється дисциплінарна комісія [7, с. 165].

Адміністративна комісія, яку ми пропонуємо створити, повинна виконувати не тільки каральну, а й виховну функцію як стосовно засуджених, так і персоналу установ виконання покарань. До складу комісії повинні входити начальник установи, його заступники та начальники служб установи, які за своїми функціональними обов'язками безпосередньо спілкуються із засудженими. Очоловати комісію має начальник установи або особа, яка виконує його обов'язки. З членів комісії обирається секретар, який веде протоколи засідань комісії та контролює виконання її рішень. На засідання комісії можуть запрошуватись інші особи, чия присутність є доцільною, для встановлення обставин порушення вимог режиму відбування покарання та визначення міри відповідальності. Матеріали про порушення доповідаються на засіданні дисциплінарної комісії начальником відділення соціально-психологічної служби у присутності засудженого, який вчинив порушення. [7, с. 170] При розгляді питання про накладення дисциплінарного стягнення члени комісії перевіряють вірність оформлення матеріалів про покарання, заслуховують думку начальника відділення соціально-психологічної служби та пояснення засудженого за фактом скоєння останнім порушення і вносять свої пропозиції голові комісії. Комісія при з'ясуванні причин та обставин вчинення порушення може прийняти рішення про недоцільність застосування дисциплінарного стягнення у виді переведення до приміщення камерного типу або поміщення в дисциплінарний ізолятор та застосування інших заходів реагування. У разі прийняття рішення про доцільність поміщення в дисциплінарний ізолятор або переведення до приміщень камерного типу, голова комісії приймає і оголошує засудженому під підпис рішення, про що робить відмітку на первинному документі, який засвідчує факт порушення, та на відповідній постанові про накладення дисциплінарного стягнення. Співробітник медичної служби на постанові про накладення дисциплінарного стягнення у вигляді поміщення до дисциплінарного приміщення робить відмітку про можливість утримання в ньому засудженого. У разі відмови порушника ставити підпис, у відповідній строчці постанови робиться відмітка «Від підпису відмовився», що затверджується членами комісії. Поміщення засудженого до дисциплінарного приміщення здійснюється Черговим помічником начальника установи у присутності начальника відділення соціально-психологічної служби (виключаючи екстремальну ситуацію, яка потребує негайної ізоляції засудженого).

Сама по собі ідея щодо комісійного вирішення питання накладення на засудженого конкретного виду стягнення, заслуговує підтримки. Проте слід звернути увагу на два моменти, які, на нашу думку, зводять нанівець позитивну складову цієї форми роботи. По-перше, на засіданнях комісії розглядаються виключно питання, пов'язані із застосування крайніх заходів дисциплінарного впливу у виді поміщення до дисциплінарного ізолятора чи приміщення камерного типу. А це не дозволяє зробити максимально

ефективним виховний вплив усіх інших форм реагування на порушення засуджених, оскільки саме гласність та певна урочистість застосування заходів впливу, особливо морально-організаційного характеру, є одним із найвагоміших чинників досягнення поставленої перед цими заходами мети. По-друге, названий порядок певною мірою не відповідає нормам кримінально-виконавчого законодавства України та обмежує права керівництва установи, надані йому у ст. 135 КВК України, бо за цією нормою безпосередньо начальник колонії або особа, яка виконує його обов'язки, а також його прямі начальники наділяються правом застосовувати всі види стягнень. Тобто, або комісія перебере на себе ці повноваження, або думка начальника колонії призведе до формалізації роботи комісії. На наш погляд, змінити ситуацію може запровадження процедури виключно комісійного прийняття рішення про застосування до засуджених усіх видів стягнень [7, с. 166-167].

Практика комісійного розгляду дисциплінарних питань існує у багатьох країнах світу. Навіть у США, які доволі часто визнають порушниками прав людини в тюрмах, питання належної процедури накладення стягнень за порушення дисципліни в цих закладах займає одне з перших місць. Запроваджена в цій країні процедура, на наш погляд, збільшує вірогідність всебічного та об'єктивного розгляду питання покарання засудженого, а її існування в суспільстві, де чисельність ув'язнених є найбільшою в світі, доводить можливість практичної реалізації даного підходу. У кожному місці ув'язнення створюється спеціальна комісія у складі не менше трьох представників адміністрації в'язниці. У разі вчинення порушення, про це повідомляється засуджений, а також призначається дата розгляду цього випадку на засіданні комісії. Визначення дати погоджується з засудженим, якому надається право навести власні аргументи щодо правомірності висунутого персоналом в'язниці звинувачення. Засуджений має можливість користуватися послугами адвоката та запрошувати на засідання комісії інших осіб, які можуть підтвердити його аргументи, включаючи й обраних ним засуджених та працівників. Персонал в'язниці зобов'язаний допомогти засудженому зібрати необхідну інформацію, яка є недостатньою для нього [9]. При цьому засідання комісії підлягає обов'язковому фіксуванню за допомогою відеозапису. По-суті, механізм розгляду питання про притягнення особи до дисциплінарної відповідальності є тотожним процедурі вирішення адміністративних справ, що забезпечує як всебічне з'ясування всіх обставин справи, так і прийняття об'єктивного рішення. Саме глибина розгляду й підтверджує доцільність запровадження подібної процедури в умовах установ виконання покарань нашої держави.

В якості висновку слід зазначити, що дисциплінарна відповідальність складається не тільки із заходів стягнення, а й із заходів заохочення. В статті ми виклали результати наших досліджень з проблем можливості комісійного розгляду питань застосування заходів стягнення до засуджених, проте ми вважаємо недоречним обмеження діяльності даної комісії лише заходами стягнення. Вона, на нашу думку, повинна не тільки мати можливість накладати стягнення, а і розглядати питання переводу засуджених, які утримуються в кримінально-виконавчих установах закритого типу з однієї структурної дільниці до іншої. Проте це інший напрямок нашого дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Романов М. Дисциплінарна відповідальність засуджених до позбавлення волі / М. Романов. – Х. : Фоліо, 2004. – 160 с.
2. Базылев В. Т. Об институте юридической ответственности / В. Т. Базылев // Советское государство и право. – 1975. – № 1. – С. 110–115.
3. Недбайло П. Е. Система юридических гарантий применения юридических норм / П. Е. Недбайло // Правоведение. – 1971. – № 3. – С. 50–62.
4. Баранов В. М. Поощрительные нормы советского социалистического права / В. М. Баранов ; под ред. М. И. Байтина. – Саратов : Изд-во Саратовского ун-та, 1978. – 147 с.
5. Кримінально-виконавчий кодекс України : Закон України від 11 липня 2003 року № 1129-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>

6. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань : Наказ Міністерства юстиції України від 29 грудня 2014 року № 2186/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1656-14>

7. Карелін В. В. Правове регулювання застосування заходів заохочення та заходів стягнень у процесі відбування покарання у виді позбавлення волі : Дис. ... канд. юрид. наук за спец. : 12.00.08 / В. В. Карелін ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ вивч. проблем злочинності ім. В. В. Сташиса. – Харків, 2014. – 200 с.

8. Методичні рекомендації щодо порядку обліку даних про стан правопорядку та застосування заходів стягнення до осіб, засуджених до позбавлення волі : затверджені указівкою Державного Департаменту України з питань виконання покарань від 19 березня 2002 року № 5-1085/Льв.

9. Michael A. Millemann, Prison Disciplinary Hearings and Procedural Due Process – the Requirement of a Full Administrative Hearing, 31, Md. L. Rev. 27 (1971) / A. Michael [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://digitalcommons.law.umaryland.edu/mlr/vol31/iss1/5>.

УДК 342.72/.73:002

О НЕКОТОРЫХ ИНТЕРАКТИВНЫХ ТЕХНОЛОГИЯХ В ФОРМИРОВАНИИ ИНОЯЗЫЧНОЙ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ У СТУДЕНТОВ-ЮРИСТОВ

Кабанова М.Р.,
к.филол.н., доцент, доцент кафедры прикладной лингвистики
и методики обучения иностранным языкам
Днепропетровский университет имени Альфреда Нобеля

Коверзнева Г.П.,
к.ю.н., доцент
Днепропетровский университет имени Альфреда Нобеля

Стаття присвячена розгляду вчення бізнес-симуляцій для студентів юридичних спеціальностей.

Загальновідомо, що за останні кілька десятиліть методологія сучасного викладання іноземних мов стає все більш орієнтованою на ефективні комунікації, головна мета яких полягає у вивченні зв'язку освоєння мовних навичок, тобто за допомогою бізнес-симуляції. Симулятор у викладанні англійської мови для студентів-юристів, як відомо, стає важливим чинником ефективності майбутньої професійної діяльності, і це знаходить відображення, в тому числі, у галузях цивільного, кримінального, міжнародного права тощо.

Ключові слова: мова навчання, комунікаційне моделювання, студенти-юристи, іншомовна комунікативна компетенція.

Kabanova M.P., Koverznyeva G.P. / О НЕКОТОРЫХ ИНТЕРАКТИВНЫХ ТЕХНОЛОГИЯХ В ФОРМИРОВАНИИ ИНОЯЗЫЧНОЙ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ У СТУДЕНТОВ-ЮРИСТОВ / Днепропетровский университет имени Альфреда Нобеля, Украина

Статья посвящена рассмотрению учения бизнес-симуляций для студентов юридических специальностей.

Общезвестно, что за последние несколько десятилетий методология современного преподавания иностранных языков становится все более ориентированной на эффективные коммуникации, главная цель которых состоит в изучении связи освоения языковых навыков, то есть с помощью бизнес-симуляции. Симулятор в преподавании английского языка для студентов-юристов, как известно, становится важным фактором эффективности будущей профессиональной деятельности, и это находит отражение, в том числе, в области гражданского, уголовного, международного права и т. д.

Ключевые слова: язык обучения, коммуникационное моделирование, студенты-юристы, иноязычная коммуникативная компетенция.

Kabanova M.R., Koverznyeva G.P. / ACCORDING TO SOME INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE AT LAW STUDENTS / Alfred Nobel University, Dnipropetrovsk, Ukraine

The article deals with teaching speaking through business simulations to law students.

It is common knowledge that over the past few decades the methodology of modern foreign languages teaching has become increasingly oriented towards effective communication and that a key goal has become the teaching of communication through the mastering of speech habits, i.e. with the help of business simulations. The article presents effective pedagogic technology of forming communicative competence of the future teacher of foreign language. The sequential theoretical model is provided. The analysis of the development of study of foreign languages and linguistic practice are exposed in the conditions of polycultural space and is refined as intensification of linguistic strategies influences of educational technologies on the process of study of foreign languages. The basic preconditions and mechanisms of speech practice strategies in the context of modern pedagogic investigations is done. Simulations in teaching English to law students are known to be very important for future professional activities and it is worth including as participants the teachers in Civil Law, Criminal Law, International Law etc.

Key words: language learning, communicative simulation, law students, foreign language communicative competence.

Овладение иноязычным языковым профессиональным общением остается одной из основных гарантий успешности в конкурентоспособности будущего юриста. Отсюда особое внимание к интернациональным технологиям в обучении иностранным языкам и появление соответствующей специальности в украинских неязыковых вузах, а значит, на повестке дня остается вопрос о максимально эффективных методиках, применяемых занятиях по английскому языку. Эффективными технологиями в данном контексте является методика использования профессионально ориентированных симуляций, что предполагает использование знаний и умений, полученных на занятиях по будущей профес-

сиональной деятельности, а также самостоятельная работа с источниками профессиональной информации и, безусловно, демонстрация достаточного владения иностранным языком.

Среди студентов-юристов большой популярностью пользуются виды аудиторных заданий, которые предполагают работу в небольших группах по 3-4 человека. Например, предлагается игра «Formation of a company».

Преподаватель формирует инструкции и детализирует их в предварительном объяснении. Например, каждая подгруппа студентов выбирает для себя название вновь создаваемой юридической фирмы («Law and Justice», «Justice», «Legal Opinion», «Alliance»). Далее один из «основателей»